

nowiny

NASZEJ GMINY

BEZPŁATNY KWARTALNIK GMINY TUROŚĆ KOŚCIELNA

ISSN: 2299 - 1972

Czytanie Narodowe w Niewodnicy Kościelnej – str. 8

Przebudowa drogi w Niewodnicy Kościelnej

str. 4-5

Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

str. 4-5

Dom Ludzkiej Ofiarności

str. 11

W NUMERZE

- str. 3** Pamiętamy o wojnie
- str. 4-5** Gminne inwestycje
- str. 6** Finanse gminy
- str. 7** W naszych szkołach
- str. 8-9** Wydarzenia kulturalne
- str. 10** Jubilerzy z powołania
- str. 11** Pomagają chorym
- str. 12** Rajd rowerowy

Wydawca:

Gminny Ośrodek Kultury
w Turośni Kościelnej

Adres wydawcy:

ul. Białostocka 5
18-106 Turośń Kościelna
tel. 85 715 80 16
www.turosnkoscielna.pl

Redaktor Naczelna:

Magdalena Wysocka
m.wysocka@gok.turosnkoscielna.pl

Skład i druk:

ul. Bema 11, 15-369 Białystok

Nakład:

1.000 egzemplarzy

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji nadesłanych tekstów. Przedruki i wykorzystywanie opublikowanych materiałów mogą się odbywać wyłącznie za zgodą redakcji.

SIĘGNIJ PO
PACZKĘ
literacką

Paczka literacka

Gminna Biblioteka Publiczna w Turośni Kościelnej przystąpiła do akcji „Paczka literacka”. Organizatorami są: Wydawnictwo „Agora” oraz Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Biblioteka otrzymała bezpłatnie dwa audiobooki oraz 21 książek z literatury popularnonaukowej, które już wkrótce będzie można wypożyczać.

Magdalena Wysocka

Zmiany w budżecie gminy były tematem przewodnim wrześniowej sesji.

XXVI sesja Rady Gminy Turośń Kościelna

0 finansach i ulicach

Przekształcenie sześcioletnich szkół podstawowych w ośmioletnie. Nadanie nowych nazw ulicom w miejscowościach gminnych. Zrzeczenie się odszkodowań za nieruchomości przejęte pod drogę powiatową. To tylko kilka głównych tematów, o których rozmawiali radni podczas wrześniowej sesji rady Gminy.

W sesji 11 września 2017 r. uczestniczyło 14 radnych. Podjęli kilka kolejnych ważnych dla gminy uchwał. Z istotniejszych to m.in. uchwałę o przekształceniu 1 września 2017 r. sześcioletnich publicznych szkół podstawowych z terenu gminy w ośmioletnie szkoły podstawowe oraz uchwałę, dotyczącą Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2019.

Nowe nazwy ulic

W Niewodnicy Kościelnej nie będzie już ulicy 26. Pułku Piechoty LWP. Gminni radni przyjęli uchwałę dotyczącą zmiany jej nazwy. Jest to poddyktowane ustawą zwaną „dekomunizacyjną” z 1 kwietnia 2016 r. i nakłada na samorządy konieczność zmiany nazwy obiektów, które upamiętniają osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób. Według opinii Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku, ul. 26. Pułku Piechoty LWP w Niewodnicy Kościelnej spełnia normę art. 1 cytowanej wyżej ustawy i powinna zostać zmieniona. Na wniosek mieszkańców i przychylnym stanowisku radnych, nazwa ulicy została zmieniona na Chmielną.

Radni podjęli również uchwałę w sprawie nadania nowych nazw ulicom: Kalinowa w Niewodnicy Koryckiej, Makowa w Juraszkach i Kasztanowa w Baciutach.

Zmiany w budżecie gminy

Przy trzech głosach „wstrzymujących się” Rada Gminy wprowadziła zmiany w budżecie gminy na 2017 r. Zmiany w poszczególnych działkach budżetu polegały na dostosowaniu kwoty i nazwy zadania, zgodnie ze złożonymi wnioskami o dofinansowanie ze środków unijnych i dotyczyły inwestycji: „Budowa kanalizacji w Niewodnicy Koryckiej i Kościelnej”, „Modernizacja

indywidualnych źródeł energii cieplnej i elektrycznej”, „Modernizacja oczyszczalni w Turośni Kościelnej, budowa studni w Baciutach” oraz „Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Turośni Kościelnej”.

W przypadku budowy kanalizacji w obu Niewodnicach, zwiększenie dotyczy 1,5 mln zł, bowiem 11,5 mln zł zostało wpisane do piątej z kolei aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Przesunięciu na lata 2018/2019 uległ również termin realizacji. Wkrótce możemy się spodziewać ogłoszenia przetargu, gdyż zdaniem wójta gminy, takie działanie spowoduje uzyskanie dodatkowych punktów w staraniach o dofinansowanie.

Kolejna zmiana dotyczyła zwiększenia o 247 tys. zł dochodów pochodzących z wpłat mieszkańców, u których montowane są pompy ciepła. Decyzją radnych zwiększono kwotę o 315 tys. zł przeznaczoną na modernizację oczyszczalni ścieków w Turośni Kościelnej oraz budowę studni w Baciutach. Przewidywalny całkowity koszt inwestycji to 3 mln 214 tys. zł, z czego ok. 2 mln zł dofinansuje Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

Zmianą w budżecie zakończyła się dyskusja dotycząca termomodernizacji świetlicy w Turośni Kościelnej. Rada Gminy zabezpieczyła środki finansowe pozwalające nie tylko na termomodernizację budynku, ale również jego modernizację.

Strategię LGD N.A.R.E.W. przedstawiła Beata Jonio-Nikitorowicz, kierownik biura Lokalnej Grupy Działania LGD N.A.R.E.W.

Plebania należąca do zespołu kościoła parafialnego pw. św. Wojciecha B.M. w Uhowie, wpisanego do rejestru zabytków nieruchomości warta jest wsparcia – uważają radni. Decyzją radnych podjęto uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminie Łapy, polegającej na dofinansowaniu w kwocie 10 tys. zł zadania polegającego na wykonaniu projektu budowlanego zabytkowej plebanii w Uhowie. To kolejna parafia, która uzyska dofinansowanie na remont zabytków. Do parafii należą mieszkańcy z sześciu miejscowości naszej gminy. Z uwagi na to, iż Uhowo należy do gminy Łapy, dofinansowanie może być przekazane jedynie za pośrednictwem tej jednostki.

Nowe przystanki

W Czaczkach Wielkich i Czaczkach Małych jest niedostateczna ilość przystanków, które w znaczny sposób mogłyby poprawić bezpieczeństwo i ułatwić komunikację. Mieszkańcy zwrócili się do urzędu o ich stworzenie a Rada Gminy uznała zasadność wniosku. Tym samym w obu miejscowościach powstaną nowe punkty komunikacyjne (przystanki).

Pieniądze publiczne

Z uwagą przysłuchiwali się radni wypowiedzi Beaty Jonio-Nikitorowicz, kierownika biura Lokalnej Grupy Działania LGD N.A.R.E.W., która szczegółowo omawiała realizacje i plany zawarte w Lokalnej Strategii Rozwoju w budżecie na lata 2016-2020. W nowej perspektywie Stowarzyszenie finansowane jest z trzech źródeł: EFRROW, EFRR, EFS. Lata 2016 i 2017, to głównie okres naboru wniosków o udzielenie wsparcia na operacje realizowane przez podmioty w następujących przedsięwzięciach:

- dbałość o obiekty zabytkowe obszaru LGD N.A.R.E.W., w dwóch naborach złożono cztery wnioski na kwotę ok. 1,5 mln zł,
- podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze LGD N.A.R.E.W., 14 wniosków na kwotę ok. 2,4 mln zł,
- inwestycje w OZE, dwa wnioski na kwotę ok. 1 mln zł,
- poprawa estetyki miejscowości obszaru LGD, cztery wnioski na kwotę ok. 1,1 mln zł,
- infrastruktura usług integracji społecznej, dwa wnioski na kwotę ok. 511 tys. zł,
- ogólnodostępna niekomercyjna infrastruktura turystyczna, rekreacyjna i sportowa, 14 wniosków na kwotę ok. 3,17 mln zł,
- wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców pozostających poza rynkiem pracy, jeden wniosek na kwotę 500 tys. zł,

Aktualnie ogłoszony nabór dotyczy wsparcia edukacji w małych szkołach i przedszkolach, natomiast do końca roku zostaną ogłoszone nabory dotyczące aktywności lokalnej i poprawy estetyki miejscowości obszaru LGD. Kolejny, 2018 rok, będzie rokiem weryfikacji, składania wniosków o płatność czy też podpisywania umów.

***

Treść wszystkich uchwał zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Turośń Kościelna.

Bożena Bieryło
Fot. Paweł Kondracki

Gminne obchody 78. rocznicy wybuchu II wojny światowej

Pamiętamy

Pod pomnikiem „Mały Katyń” w Borowskich Gzikach oraz w Juraszkach – w miejscu spoczynku 76 osób różnej narodowości rozstrzelanych w latach 1941-1944 przez niemieckich okupantów, uczciliśmy pamięć ofiar faszyzmu i stalinizmu.

Wzorem ubiegłych lat, Grzegorz Jakuc – wójt gminy, 19 września rozpoczął uroczystość od złożenia kwiatów i zapalenia zniczy. Towarzyszyły mu delegacje szkolne z Zespołu Szkół w Turośni Kościelnej, Szkoły Podstawowej w Turośni Dolnej oraz Szkoły Podstawowej w Tołczach. I jak co roku, spotkanie było odpowiednią okazją do przypomnienia historii najbardziej krwawego konfliktu zbrojnego w dziejach ludzkości.

Tekst i zdjęcie: Bożena Bieryło

Pamiętamy i nie pozwolimy zapomnieć. Symboliczne czczenie pamięci ofiar jest hołdem dla walczących i poległych oraz przestrożą dla młodych pokoleń.

Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie

Złoty jubileusz

Pary małżeńskie, które przeżyły co najmniej 50 lat w jednym związku otrzymują Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. Jest to polskie cywilne odznaczenie państwowe, przyznawane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Na uroczyste wręczenie medali 15 września br. do świetlicy wiejskiej w Trypuciach zaproszono 13 par małżeńskich z terenu naszej gminy, które w 1966 r. złożyły sobie przyrzeczenie, że uczynią wszystko, aby ich małżeństwo było zgodne, szczęśliwe i trwałe. Oprócz szanownych Jubilatów w uroczystości wzięli udział goście: ks. Andrzej Sadowski – proboszcz parafii w Niedwodnicy Kościelnej i ks. Krzysztof Herman – proboszcz parafii w Uhowie.

Grzegorz Jakuc, wójt gminy w słowach skierowanych do przybyłych na uroczystość, podkreślił, że wręczenie Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie jest doniosłym wydarzeniem zarówno dla Jubilatów jak i całej społeczności lokalnej. Małżeństwo jest szczególną więzią między dwojgiem ludzi, a Jubilaci są najlepszym przykładem jak powinno ono wyglądać. Swym życiem udowodnili, że rodzina jest najważniejszą wartością w życiu człowieka. Małżeństwa te stanowią wzorzec do naśladowania dla swoich dzieci, wnuków oraz wszystkich młodych małżeństw.

Elżbieta Dziemianowicz
Fot. Archiwum Gminy

Wszystkim Jubilatam serdecznie gratulujemy i życzymy długich i pogodnych lat życia w jak najlepszym zdrowiu, wzajemnej miłości i poszanowaniu.

Kanalizacja sanitarna w Niewodnicach

Starania o dofinansowanie

Działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej są jednym z ważniejszych zadań samorządów. Dlatego gmina Turośń Kościelna planuje rozpocząć budowę sieci kanalizacyjnej w Niewodnicy Koryckiej i Kościelnej.

Prace z tym związane trwają od lat. We wrześniu br. kierownictwo resortu środowiska zatwierdziło Master Plan, opracowany na podstawie piątej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W związku z czym gmina Turośń Kościelna będzie mogła aplikować o środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWP 2014-2020.

Pierwsze prace związane z budową kanalizacji sanitarnej w Niewodnicach rozpoczęły się w 2015r., kiedy to Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego została wyznaczona aglomeracja „Turośń Kościelna”, w skład której weszły Niewodnica Kościelna, Niewodnica Korycka, część wsi Markowszczyzna i Klepacze (gm. Choroszcz). Następnie opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy, który posłuży potencjalnemu wykonawcy jako materiał wyjściowy do projektowania, natomiast geodeci wykonali komplet map do celów projektowych.

Do końca października 2017r. gmina planuje złożyć wniosek aplikacyjny w ramach Działania 6.2 Ochrona wody i gleb, w ramach którego może liczyć na dofinansowanie w wysokości do 85% kosztów kwalifikowalnych. Jednakże zapisy konkursu nakładają na beneficjenta szereg obowiązków oraz wskaźników do osiągnięcia, m.in. należy podłączyć do wybudowanej sieci 1.736 osób.

Pomimo apeli pracowników Urzędu Gminy dalej ok. 50% długości dróg, w których będą projektowane kanały sanitarne znajduje się na terenie prywatnym. Bez uregulowanego tego stanu gmina nie będzie mogła spełnić wymogu i uzyskać dofinansowania na budowę kanalizacji.

Jednym z problemów, który może się okazać nie do przejścia, to sprawa prywatnych działek stanowiących dojazd do poszczególnych posesji. Do zrealizowania budowy potrzebne jest prawo dysponowania tymi nieruchomościami. Niejednokrotnie podczas spotkań zwracano się do ich

właścicieli o przekazanie ich gminie z przeznaczeniem pod drogi, aby było możliwe stworzenie warunków prawnych do budowy kanalizacji sanitarnej.

Krzysztof Dudziński
Fot. Barbara Klem

Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

Więcej sieci

Gmina jak co roku sukcesywnie rozbudowuje sieci wodociągowe i kanalizacyjne. W 2017 r. za 325.345 zł zostanie wybudowane 1,6 km sieci wodociągowej i 1,4 km sieci kanalizacyjnej. W wyniku udzielenia zamówienia publicznego, uzbrojone w infrastrukturę techniczną zostaną działki w Zalesianach, Tołczach, Markowszczyźnie i Turośni Kościelnej. Wykonawca zamierza zakończyć budowę do 15 listopada 2017 r.

Krzysztof Dudziński
Fot. Magdalena Wysocka

Prace nad rozbudową sieci wodociągowej w Zalesianach

Budowa chodnika przy ulicy Lipowej

Prace nad drugim etapem trwają

Remont drugiego odcinka chodnika przy ul. Lipowej w Turośni Kościelnej trwają od sierpnia br. Pierwszy etap zakończony w 2016 r. obejmował 380 m od skrzyżowania z ul. Białostocką do sklepu.

Obecnie kontynuowana jest rozbudowa chodnika o kolejne 680 m, która zakończy się przy skrzyżowaniu z ul. Strażacką. Zakres prac obejmuje wymianę istniejącej nawierzchni chodnika i krawężników. Zadanie jest realizowane w porozumieniu z zarządcą drogi tj. Powiatem Białostockim. Zgodnie z postanowieniami porozumienia Powiat pokrywa koszty zakupu materiałów natomiast po stronie gminy Turośń Kościelna leży wykonanie prac remontowych. Zakres należący do gminy realizowany jest przez pracowników Referatu Gospodarki Komunalnej przy udziale osób skierowanych do pracy przez Powiatowy Urząd Pracy, jak również więźniów z Aresztu Śledczego w Białymstoku. Planowany termin zakończenia prac przypada na koniec października.

Tekst i zdjęcie: Marek Klepacki

Wykonany dalszy odcinek chodnika przy ulicy Lipowej w Turośni Kościelnej.

Termomodernizacja remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Turośni Kościelnej

Co dalej z budynkiem?

Ważą się losy remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Turośni Kościelnej. Pierwotnie opracowana dokumentacja projektowa zakładała termomodernizację i gruntowny remont za ok. 2 mln zł.

Wysokość nakładów przewyższa wartość budynku, dlatego radni uzależnili wydanie tej kwoty od przeniesienia własności nieruchomości z OSP na gminę. Motywowali to dbałością o to, aby remiza była użytkowana również na cele ogólnogminne, służące wszystkim mieszkańcom.

Projekt aktu notarialnego zawierał gwarancję bezpłatnego użytkowania przez OSP Turośń Kościelna części garażowej i socjalnej obiektu. Zgodnie ze statutem Ochotniczej Straży Pożarnej w Turośni Kościelnej decyzję o przekazaniu budynku może podjąć jedynie Walne Zebranie, na którym 8 października członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej nie wyrazili woli przekazania nieruchomości na rzecz samorządu terytorialnego. Rozwój gminy to kompromis pomiędzy potrzebami, a wizjami. Do jego osiągnięcia potrzebna jest wielopodmiotowa i wielosektorowa współpraca, na którą liczą przede wszystkim mieszkańcy gminy.

Krzysztof Dudziński

Modernizacja oczyszczalni ścieków w Turośni Kościelnej

Większa przepustowość i nowe ujęcie wody

Budynek oczyszczalni w Turośni Kościelnej.

W styczniu 2017r. gmina złożyła wniosek aplikacyjny, który oceniono pozytywnie, w wyniku czego została podpisana z Samorządem Województwa Podlaskiego umowa na dofinansowanie zadania pn. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Turośni Kościelnej oraz budowa studni w Baciutach w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objęte-

go Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

Inwestycja zakłada opracowanie niezbędnych dokumentacji, uzyskanie obligatoryjnych pozwoleń oraz wykonanie robót budowlanych, które to doprowadzą do zwiększenia przepustowości oczyszczalni ścieków w Turośni Kościelnej z 175 do 400 m³/dobę. Ponadto na istniejącej Stacji Uzdatniania Wody w Baciutach powstanie nowe ujęcie wody.

Wartość całej inwestycji to ponad 3 mln zł, natomiast gmina może liczyć na prawie 2 mln zł wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W październiku br. ogłoszono przetarg na wyłonienie wykonawcy robót, który będzie je musiał zrealizować do listopada 2018 r.

Krzysztof Dudziński

Fot. Magdalena Wysocka

Odnawialne źródła energii

Montaż pomp ciepła

Trwają prace związane z montażem pomp ciepła na nieruchomościach mieszkańców. Obecnie na większości posesji wykonano odwierty, a w dalszej kolejności firma Optima Polska przystąpi do montażu jednostek wewnętrznych. Do 30 listopada 2017r. planowane jest zakończenie robót w wyniku, których 38 gospodarstw domowych podczas tegorocznej zimy skorzysta z ciepła wytworzonego ze źródeł odnawialnych.

Przypominamy, iż montaż odbywa się w ramach projektu „Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej lub elektrycznej”, na któ-

ry gmina uzyskała dofinansowanie w ramach RPOWP 2014-2020 w wysokości ponad 6 mln zł. Jeszcze w tym roku zostanie zamontowanych ok. 40 zestawów solarnych do przygotowania ciepłej wody użytkowej, a pozostała część oraz ogniwa fotowoltaiczne zostaną zamontowane do czerwca 2018 r. W wyniku realizacji zadania w urządzenia oparte na odnawialnych źródłach energii zostaną wyposażone 372 gospodarstwa domowe, z czego 275 w kolektory słoneczne, a 59 w ogniwa fotowoltaiczne.

Krzysztof Dudziński

Fot. Magdalena Wysocka

Część instalacji odbioru ciepła z gruntu.

Pierwsza warstwa asfaltu na części przebudowanego odcinka drogi w Niewodnicy Kościelnej.

Przebudowa drogi w Niewodnicy Kościelnej

Coraz bliżej końca

Trwają prace związane z przebudową drogi powiatowej nr 1543 B na odcinku od ul. Łąkowej do cmentarza w Niewodnicy Kościelnej (ul. Kościelna). W ramach zadania powstanie droga o nawierzchni asfaltowej o długości ok. 700 m, zjazdy, ciągi pieszo-jezdne, chodniki, parkingi, kanalizacja deszczowa oraz droga w kierunku cmentarza dla konduktów pogrzebowych i procesji.

Pierwotny termin zakończenia inwestycji nie został dotrzymany przez wykonawcę robót – firmę BK TRAS Roboty Drogowe Borsukiewicz z Hryniewicz. Wpływ na to miały m.in. niekorzystne warunki atmosferyczne oraz rozbieżności w dokumentacji projektowej. W wyniku zawartego aneksu do umowy wykonawca zobowiązany jest zakończyć całość prac do 10 listopada 2017 r. Wartość inwestycji wyniesie prawie 2,5 mln zł. Zgodnie z wypracowaną zasadą kwota ta zostanie sfinansowana wspólnie z Powiatem Białostockim w proporcji 50/50.

Krzysztof Dudziński

Fot. Magdalena Wysocka

Policzone, rozliczone

Obowiązkiem wójta gminy na podstawie ustawy o finansach publicznych jest w terminie do 31 sierpnia przedłożenie informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze.

Zarządzeniem Nr 49/2017 z 23 sierpnia 2017 r., wójt gminy przedstawił Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Ob-
rachunkowej w Białymstoku informację z wykonania budżetu w formie tabelarycznej i opisowej (całość sprawozdania dostępna na stronie internetowej gminy).

Skład Orzekający Regionalnej Izby Ob-
rachunkowej Uchwałą Nr II-00320-78/17 wyraził pozytywną opinię o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze. Na sesji 11 września, Rada Gminy Turośń Kościelna jednogłośnie zagłosowała za przyjęciem informacji z wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2017 r. Gmina spełniła wymagania określone przepisami ustawy o finansach publicznych określające poziom spłaty zadłużenia, jak też nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w kwocie 2.139.477,84 zł. Poziom realizacji zaplanowanych inwestycji jest niski z uwagi na trwające prace, których okres realizacji (zapłata) nastąpi w drugim półroczu.

16 sierpnia została opłacona inwestycja drogowa zrealizowana w pierwszym półroczu

– „Przebudowa drogi gminnej Bojary-Borowskie Cibory” w kwocie 1.520.370 zł z udziałem środków z Budżetu Państwa w kwocie 683.290 zł. 23 sierpnia została sfinansowana

„Budowa chodnika w miejscowości Pomigacze wzdłuż drogi powiatowej Nr 1500B” w łącznej kwocie 188.530,70 w proporcji 50% – powiat, 50% – gmina.

W drugim półroczu mają być jeszcze zrealizowane inwestycje na drogach powiatowych, takie jak: „Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1543B na odcinku od cmentarza do ul. Łąkowej w Niewodnicy Kościelnej (gm. Turośń Kościelna)”, opracowanie dokumentacji projektowej na „Przebudowę z rozbudową drogi powiatowej Nr 1543 B w m. Niewodnica Kościelna na odcinku od ul. Dąbrowskiego do ul. Trakt Napoleoński”, „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1501B droga 678 – Zalesiany (dokumentacja)”, „Przebudowa chodnika w miejscowości Turośń Kościelna wzdłuż drogi 1516B (ul. Lipowa – etap II)” oraz wykonanie dokumentacji na przebudowę drogi gminnej Pomigacze-Lubejki.

Największą inwestycją, której rozpoczęcie zostało wpisane do tegorocznego budżetu to „Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej lub elektrycznej na terenie Gminy Turośń Kościelna” na które została podpisana umowa z wykonawcą, a realizacja pierwszego etapu (pompy ciepła) została przewidziana do końca listopada 2017 r.

Ryszarda Wojszel

PODSUMOWANIE Z WYKONANIA BUDŻETU ZA PIERWSZE PÓŁROCZE

Lp.	Treść	Plan	Wykonanie	% wykonania
1	Dochody w tym:	27.825.403,00	12.996.449,79	46,71
1a	dochody bieżące, z tego:	23.183.235,00	12.975.487,75	55,97
	dochody z subwencji ogólnej	1.063.893,00	531.948,00	50,00
	dochody z subwencji oświatowej	4.833.990,00	2.974.760,00	61,54
	dochody z dotacji i innych wpłat na oświatę	573.070,00	292.226,87	50,99
	dotacje celowe na pomoc społeczną	6.451.740,00	3.650.304,27	56,58
	dochody z tytułu podatków i opłat	9.330.934,00	4.866.461,52	52,15
	pozostałe dochody	929.608,00	659.787,09	70,97
1b	dochody majątkowe	4.642.168,00	20.962,04	0,45
2	Wydatki w tym:	30.172.894,00	10.976.664,90	36,38
2a	wydatki bieżące, z tego:	21.593.795,00	10.836.009,91	50,18
	oświata i edukacyjna opieka wychowawcza, w tym:	8.111.017,00	3.957.608,71	48,79
	pomoc społeczna	7.210.821,00	3.927.202,01	54,46
	dotacje podmiotowe dla Gminnego Ośrodka Kultury	560.000,00	279.000,00	49,82
	pozostałe wydatki bieżące	5.711.957,00	2.672.199,19	46,78
2b	wydatki majątkowe	8.579.099,00	140.654,99	1,64

Po pierwszym dzwonku

488 uczniów naszej gminy 4 września 2017 r. uroczysto rozpoczęło nowy rok szkolny. Uczniowie wyróżniający się w nauce i sporcie otrzymali listy gratulacyjne, przyznające im stypendia.

A skoro o szkole mowa, to przed nami krótka matematyka. Do szkół podstawowych w gminie uczęszcza w tym roku szkolnym 390 uczniów: Szkoła Podstawowa w Turośni Kościelnej – 166, Szkoła Podstawowa w Turośni Dolnej – 48, Szkoła Podstawowa w Tołczach – 90 i Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Niewodnicy Kościelnej – 86 osób. Nowy rok szkolny w klasach pierwszych przywitało 47 uczniów, w tym w SP w Tołczach – 12, w SP w Turośni Dolnej – 4, w SP w Turośni Kościelnej – 23 i 8 uczniów w Niewodnicy Kościelnej. W Gimnazjum w Turośni Kościelnej w bieżącym roku szkolnym w klasach II i III edukację kontynuuje 98 uczniów.

W związku z reformą systemu oświaty, która zakłada m.in. wygaszenie gimnazjów, nie odbył się w tym roku nabór do kl. I gimnazjum. Dzieci, które w ubiegłym roku szkolnym ukończyły klasę VI szkoły podstawowej rozpoczęły naukę w klasie VII.

Co przyniesie nowy rok szkolny? Jaki będzie? Zastanawiali się uczniowie Szkoły Podstawowej w Turośni Dolnej.

Fot. Urszula Danilewicz

Po dwóch miesiącach odpoczynku przyszedł czas na powrót w szkolne mury.

Fot. Roman Szymczuk

Stypendia na rok szkolny 2017/2018 otrzymali następujący uczniowie:

1. Agata Sawicka – kl. VII Szkoły Podstawowej w Turośni Kościelnej
2. Klaudia Dryl – kl. III Gimnazjum w Turośni Kościelnej,
3. Ilona Kamińska – kl. III Gimnazjum w Turośni Kościelnej,
4. Julia Zembrowska – kl. II Gimnazjum w Turośni Kościelnej,
5. Mateusz Kozłowski – kl. VII Szkoły Podstawowej w Tołczach.

Wszystkim uczniom i nauczycielom życzymy wspaniałego roku pełnego sukcesów i radości.

Alina Bondar

Nowy rok szkolny 2017/2018 to dla dzieci, młodzieży oraz nauczycieli czas ogromnych zmian związanych z reformą polskiego szkolnictwa.

Fot. Marek Łukaszuk

Naukobus w Zespole Szkół w Turośni Kościelnej

Pitagoras nie straszny

Naukobus, to projekt Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Centrum Nauki Kopernik.

Poniedziałkowy poranek 18 września w Zespole Szkół w Turośni Kościelnej był mega aktywny. A wszystko za sprawą naukobusa, czyli mobilnego laboratorium, w którym mali i duzi mieli niepowtarzalną okazję do zabawy i poznawania fizyki, biologii, matematyki w inny, niż tradycyjny, sposób. Super poradzili sobie najmłodszy uczniowie, którzy wystawę zwiedzali w grupach. Każdy pod okiem animatorów z warszawskiego Centrum Nauki „Kopernik” mógł dotknąć i przetestować wszystkie rekwizyty.

Tekst i zdjęcie: Bożena Bieryło

Stypendium Wójta Gminy przyznawane dla uczniów szczególnie zdolnych to dodatkowe wyróżnienie.

Fot. Aneta Tomkiel

Cudze chwalicie, swego nie znacie

Kruszyniany, Poczopek i Supraśl. Ich tradycję i kuchnię zwiedziła blisko 40-osobowa grupa mieszkańców naszej gminy. Było trochę historycznie, trochę kulturowo, trochę przyrodniczo, a do tego... było pysnie.

Wycieczkę kulinarno-krajoznawczą zorganizował Gminny Ośrodek Kultury wraz z mieszkańcami sołectw Trypuć, Baciuty – Kolonia i Tołcze. Część z nich to uczestnicy warsztatów kulinarnych.

Wyjazd zaplanowaliśmy na 9 września, a że Podlasie to region wielu kultur, postawiliśmy na jedną z nich i podróż rozpoczęliśmy od szlaku tatarskiego. Historia tatarów polskich, ich kultura, obyczaje i kuchnia zdominowały pierwszą część wyprawy. Zwiedzaliśmy meczet

Pamiątkowe zdjęcie uczestników wycieczki przed meczetem w Kruszyńnianach.

w Kruszyńnianach i próbowaliśmy dań tatarskich. O walorach tatarskiej kuchni oraz wizycie na Podlasiu następcy tronu brytyjskiej monarchii Karola – księcia Walii, opowiadała Dżaneta Bogdanowicz, szefowa miejscowej Tatraskiej Jurty.

Drugą połowę dnia spędziliśmy w malowniczym parku leśnym w Poczopku, a także zwiedzając historyczne i kulturalne miejsca charakterystyczne dla Supraśla. Gościliśmy w Muzeum Sztuki Drukarskiej i Papiernictwa oraz Akademii Supraskiej. Bulwary Wiktora Wołkowa, a także supraskie uliczki pełne zabytkowej architektury drewnianej zwiedzaliśmy z przewodnikiem. Pełni wrażeń późnym wieczorem wróciliśmy do domów.

Tekst i zdjęcie: Bożena Bieryło

Zajęcia sportowe i artystyczne, czyli – jednym słowem – wakacje w aktywnym duchu.

Lato w GOK-u

Wakacje! Czego chcieć więcej?

Gry i zabawy integracyjne, warsztaty plastyczne, gra na bębnach djembe – tak wyglądały tegoroczne wakacje w Gminnym Ośrodku Kultury. Było twórczo, wesoło i aktywnie. W trzech świetlicach gminnych: Iwanówce, Pomigaczach i Baciutach przez miesiąc, w wybranych dniach, odbywały się letnie zajęcia świetlicowe. Dla niektórych była to jedyna okazja, by w sposób zorganizowany spędzić wakacje. Dodatkowo w Niewodnicy Kościelnej odbywało się wakacyjne muzykowanie z rodziną ukulele. Uczestnicy grali na ukulele: basowym, barytonowym, tenorowym, sopranowym i koncertowym. Dużą ciekawość wzbudzała gra na najmniejszym ukulele, zwanym piccolo.

Tekst i zdjęcie: Magdalena Wysocka

Muzyczne utwory na letnie wieczory i Narodowe Czytanie w Niewodnicy Kościelnej

Bo jak mamy się poznać

Sąsiada wypada znać, a najlepiej znać i lubić. Temu właśnie służy cykliczny projekt społeczno-artystyczny realizowany od kilku lat przez gminę Turośl Kościelna, Gminny Ośrodek Kultury oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Niewodnicy.

Integracja mieszkańców jest jednym z większych wyzwań. Im bardziej będziemy zintegrowani jako lokalna społeczność, tym łatwiej będzie nam się rozmawiało o problemach i sposobach ich rozwiązywania.

25 sierpnia mieszkańcy Niewodnicy Kościelnej, zarówno mieszkający tu od pokoleń jak i nowo osiedleni, uczestniczyli w nieco odmiennym koncercie „Muzycznych utworów”. Tym razem utrzymanej w klimacie letniej zabawy przy muzyce biesiadnej, zorganizowanej na posesji Marty i Pawła Wenclików. Atrakcji było mnóstwo. W pierwszej kolejności na planie pojawili się bohaterowie dramatu „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego. W ich rolę wcielili się członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Niewodnicy, po raz kolejny przyłączając się do ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania. Po przedstawieniu był czas na pogawędki i prawdziwą sąsiedzka potańcówkę w rytmach Kapeli Czarnoleskiej. Dopisała i pogoda, i frekwencja.

Bożena Bieryło

Fot. Magdalena Wysocka

Dobrze dobrane stroje, kunszt aktorski – jednym słowem mistrzowie.

Wiara, nadzieja, miłość

„Dopóty życia, dopóki nadziei. W syberyjskich lasach” to poruszająca opowieść autorstwa Marty Judejko, ukazująca losy jednej z wielu polskich rodzin deportowanych na Syberię w 1940 r.

Uczniowie klas gimnazjalnych Zespołu Szkół w Turośni Kościelnej 29 września poznali historię powstawania książki oraz wysłuchali jej fragmentów odczytanych przez uczennice. Autorka w swojej publikacji porusza trudny temat walki o przetrwanie połączony z tęsknotą za ojczyzną w obliczu terroru, choroby, niewyobrażalnego głodu i nędzy. Książka opiera się na prawdziwych wydarzeniach z życia pani Apolonii, która przeżyła deportację do Związku Radzieckiego, zapamiętane z wrażliwością 20-letniej kobiety.

Pisarka zainspirowała się przeżyciami osób z najbliższego otoczenia, które zostały wywiezione na „niełudzka ziemię”, a później wraz z armią gen. Andersa przeszły cały szlak bojowy. Przed 1989 r. nie chciały o tym mówić. Spotkanie zostało zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Turośni Kościelnej.

Tekst i zdjęcie: Alina Kowalczuk

Powieść „Dopóty życia, dopóki nadziei. W syberyjskich lasach” to nie tylko ból, strach i łzy – to przede wszystkim wiara nadzieja i miłość.

Koncert w Baciutach

Ocalić od zapomnienia

Moda na hity klasyki trwa. Dowód? Choćby spotkanie, które odbyło się 8 października br. w świetlicy wiejskiej w Baciutach. „Będziesz moją panią”, „Wiosna – ach to ty” czy „Nie dokazuj” – to tylko niektóre z utworów, z repertuaru Marka Grechuty, które mogliśmy usłyszeć w wykonaniu zespołu Lira. A jak przystało na tytuł spotkania, pojawiły się i utwory Adama Mickiewicza. To kolejne wydarzenie z cyklu spotkań z poezją. I pomimo jesiennego, nostalgicznego nastroju miło było usłyszeć znajome melodie w żywym kontekście.

Tekst i zdjęcie: Bożena Bieryło

Jesień, jesień, jesień jak to tak... Na zdjęciu wokalistka Martyna Rutkowska.

Sztuka małych form w Krasnem

Artyści duzi i mali

Bożena Bieryło – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury z Turośni Kościelnej i Jan Kazberuk – nasz lokalny twórca gościli 7 października br., w Centrum Administracyjnym Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych im. Janusza Korczaka w Krasnem. Wyjazd był możliwy dzięki uprzejmości Anny Zieniewicz, dyrektor Centrum.

To nie pierwsza tego typu akcja GOK-u. Pan Jan współpracujący z Ośrodkiem prowadził warsztaty. Była to opowieść o pracy przy tworzeniu płaskorzeźb z odlewów gipsowych.

– Chciałabym, aby tego typu warsztaty, może nieco bardziej rozbudowane, stały się dodatkową formą wspierania rozwoju kulturalnego i artystycznego dzieci i młodzieży – mówi Bożena Bieryło. – To też wyjście poza standardy naszego Ośrodka Kultury.

Magdalena Wysocka

Fot. Bożena Bieryło

W tworzeniu najważniejszy jest pomysł.

Narodowe Czytanie '2017

Polska to jest wielka rzecz (akt II, scena 10)

Kolejna odsłona Narodowego Czytania, zorganizowana z inicjatywy Gminnego Ośrodka Kultury i Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku odbyła się 7 września br. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Turośni Kościelnej.

Narodowe Czytanie to ogólnopolska akcja promująca czytelnictwo, objęta patronatem pary prezydenckiej. W tym roku przypadła szósta ogólnopolska edycja NC, a piątą z naszym udziałem. Towarzyszyli nam uczniowie klasy III „a” Gimnazjum przy Zespole Szkół w Turośni Kościelnej. Wspólnie czytaliśmy „Wesele” Stani-

Małgorzata Rokicka-Szymańska, kierownik Biblioteki Powiatu Białostockiego prezentuje twórczość Stanisława Wyspiańskiego.

śława Wyspiańskiego. NC, to nie tylko wspaniała okazja do poznania i promowania literatury narodowej, a również prezentacji sylwetek wielkich pisarzy polskich.

Tekst i zdjęcie: Alina Kowalczuk

...Praca na wagę złota

Prezentacja unikatowej biżuterii z Podlasia na międzynarodowych targach w Londynie.

Z czym kojarzy mi się jubilerstwo? Hmm... Z doznaniem artystycznym, pięknem i miłością. A więc, w tym numerze niecodzienny temat – jubilerstwo.

Elizę i Krzysztofa Bondaruk – rzemieślników-artystów, mieszkańców gminy Turoń Kościelna odwiedzam w jesienny poranek. Siadamy przy stole, w iście niezwykłej atmosferze, przeniesieni w ostatnie dziesięciolecie XIX w.

– Od czego zaczynaliście? Co to była za historia?

– Zaczę od tego, że jesteśmy artystami zrzeszonymi w Związku Artystów Polskich. We mnie „siedzi” secesja i stare dobre rzemiosło, chyba nie w tej epoce się urodziłem – śmieje się Krzysztof. Zapędy artystyczne miałem od lat dziecięcych. Zaczęło się od podglądania. To były lata 80-te. Odwiedzałem witryny Dessy i sklepy z wyrobami artystycznymi. Swoje pierwsze dzieło podarowałem mamie, był to drut wygięty i ozdobiony na wzór szpilki do zapinania szala. Tajniki zawodu szlifowałem w zakładzie jubilerskim. Dostałem narzędzia i w kuchni za lodówką urządziłem sobie własną mini pracownię. Startowałem do Łódzkiej Szkoły Filmowej, niestety nie udało się, widocznie Opatrzność miała w stosunku do mnie inne plany. Gdy ogłoszona nabór na pracownika Cepelii nie zastanawiałem się długo.

– Gdzie leży sekret i jak to jest być jednocześnie projektantem, technikiem, rzeźbiarzem a przede wszystkim twórcą?

– Nie poszedłem w proste formy geometryczne. W zasadzie u mnie nie ma geometrii, a jeśli już to na pewno jest pomieszana. Nie lubię prostych form, one nie pasują do mojego charakteru – podkreśla Krzysztof. Eliza tworzy formy

bardziej nowoczesne. Jednak, to Krzysztof jest ten „techniczny” – wtrąca Eliza. Dogadujemy się na zasadzie dyktatury (śmiech). Na początku było takie ciągle ścieranie, a po kilku latach udało się poukładać podział ról. Mnie głównie przypada rola menedżera: reklama, kontakty, tłumaczenia, planowanie to moja działka. Prowadzę warsztaty, przeważnie w grupie dzieci bądź seniorów.

– Co świadczy o tym, że można połączyć w jedno: mechanikę, ekonomię i sztukę?

– Zawsze podkreślałem, że najpierw jestem rzemieślnikiem, a potem artystą – nie odwrotnie. Kiedyś broniłem się przed byciem nazwanym „artystą”, bo artystyście dużo można, a ja jestem zdyscyplinowany. Biegałem wyczynowo, podróżowałem, obecnie nurkuję. To wymaga samodyscypliny. Tak też traktuję swój zawód. Najlepszym przykładem połączenia tych trzech rzeczy jest złoty medal Mercurius Gedanensis, jaki otrzymaliśmy w kategorii mistrzostwo jubilerskie za fantazyjny pierścionek „Czarna Orchidea” na targach Amberif w Gdańsku w 2016 r. Rok wcześniej na targach Ambermart uhonorowano nas wyróżnieniem w kategorii najładniejszej biżuterii za wisior „storczyk”.

– **Z jednej strony mamy świat wymalowany, taki pełen blichtru, a z drugiej tęsknimy za oryginalnością, wyjątkowością – proszę pomóc to zrozumieć.**

– Zaczynamy od tego, że koraliki z tworzywa, to nie to samo co kamienie szlachetne, a jednak wielu ludzi potrafi się nimi zachwycić. Brakuje, takiej „kulturalnej” edukacji. Być może ludzie zapomnieli o tym, że kiedyś często nosiło się szlachetną biżuterię. Oczywiście, nie mówię tu o wyjściu do sklepu po bułki (choćby dlatego nie?), ale bardziej mam na myśli spotkania biznesowe, koncerty. Wystarczy mała pojedynka, aczkolwiek unikatowa rzecz, która odzwierciedlałaby nasz charakter. W jakiś cudowny sposób nas identyfikowała, w zamian za „tysiąc” plastikowych koralików.

– Ile macie radości z uprawiania rzemiosła?

– Największą radość przynosi możliwość prezentowania się na targach, a jeszcze lepiej, gdy ma to przełożenie finansowe. Nie tak dawno uczestniczyliśmy w międzynarodowych targach w Londynie (International Jewellery London). Kolejne marzenie, to Wiedeń i tzw. ulica arty-

styczna. Wysłałam zgłoszenie i na razie czekamy. Jest dużo konkursów, ale w większości na sztukę nowoczesną. Dla przykładu wysłałam zgłoszenie do Hiszpanii, jednakże dostałam odpowiedź, że nasze wyroby są zbyt klasyczne. Nic na to nie poradzę, że drzemie w nas konserwatyzm biżuteryjny, a nie surrealizm.

– Macie dystans do własnej twórczości?

– Tak oczywiście, choć coraz mniejszy. Mamy bardzo dużą wadę – perfekcjonizm. Krzysztof jeden element potrafi zmieniać w nieskończoność, gdy w jego ocenie nie jest doskonały.

– Skąd czerpicie inspirację?

– Od starych mistrzów, ale też staramy się być dobrymi obserwatorami otaczającego nas świata. Przede wszystkim przyrody, którą nauczyliśmy się przetwarzać. Trzeba mieć szeroką wiedzę oraz zaplecze umiejętności i narzędzi.

– Jak się czuje ktoś, kto ma swój dorobek artystyczny, swoje osiągnięcia, aktywność zawodową?

– O...! Takie pytanie proszę mi zadać za 40 lat. A tak na poważnie, czujemy się doceniani zwłaszcza za granicą. Satysfakcjonujące jest też to, kiedy uda nam się dokończyć coś wyjątkowo trudnego. I to, że cały czas możemy się rozwijać.

– Gdzie, oprócz targów można podziwiać waszą sztukę?

– Można nas zobaczyć na stronie internetowej www.bondarowski.com, fanpage’u, twitterze.

Dziękuję za rozmowę.

Bożena Bieryło

Zdjęcia z archiwum Państwa Bondaruk

Krzysztof Bondaruk w swojej pracowni. Bez pracy twórczej nie wyobraża sobie życia.

Rozmowa z Janem Kondziorem, wiceprezesem Towarzystwa Przyjaciół Chorych i zastępcą kierownika hospicjum „Dom Opatrności Bożej” w Białymstoku.

Domy ludzkiej ofiarności

Dom Lekarza Seniora w Turośni Kościelnej został zaadoptowany na szczytny cel. Powstało tu miejsce dla osób przewlekle chorych prowadzone przez Towarzystwo w Białymstoku.

B.B.: Jak narodziła się idea powstania ośrodka?

J.K.: Do białostockiego hospicjum stacjonarnego powołanego przez w/w Towarzystwo, będące organizacją pożytku publicznego i działającego społecznie zgłasza się coraz więcej osób. Proszą przede wszystkim o ulokowanie w nim swoich najbliższych wymagających pomocy medycznej. Niestety, stosunkowo często zmuszone są przyjąć odpowiedź negatywną. Odmowa wynika najczęściej z tego, że hospicjum nie może przyjmować wszystkich chorych, gdyż głównym zadaniem tej placówki jest pomoc osobom ze schorzeniami onkologicznymi, szczególnie w stanie terminalnym. Widziałem w takich sytuacjach wiele łez, mimo że moje miejsce było tylko z boku. Powtarzam więc, nie to, że nie chcemy, ale po prostu nie możemy, gdyż musimy przede wszystkim zapewnić miejsce „naszym” chorym, których nie przyjmie żadna inna placówka.

W tej sytuacji, aby stworzyć alternatywę przynajmniej dla jakiejś części ciężko i długotrwale chorych, doktor Tadeusz Borowski-Beszta – kierownik hospicjum, wystąpił poprzez TPCh do Izby Lekarskiej w Białymstoku z prośbą o udostępnienie obiektu Dom Lekarza Seniora w Turośni Kościelnej z zamiarem utworzenia w nim Zakładu Opieki Leczniczej. Spotkaliśmy się z przychylnym stanowiskiem Izby Lekarskiej. Na razie obiekt użytkować będziemy na zasadzie wynajmu. Jednak nosimy się z zamiarem uzyskania statusu własności, gdyż zakres prac adaptacyjnych niezbędnych do osiągnięcia przynajmniej minimum standardów resortu zdrowia i przepisów budowlanych jest bardzo duży. Ponadto, obecnie musimy na wszystko mieć zgodę Izby Lekarskiej. Towarzystwo bierze na siebie ciężar finansowy przedsięwzięcia, zdając sobie jednocześnie sprawę z jego wielkości. Bo, jak zwykły mawiać pan doktor, jesteśmy Towarzystwem Przyjaciół Chorych.

BB.: Skąd siły?

Pyta pani skąd siły, cóż... odpowiem tak, „Co masz, czegoś nie otrzymał?”

B.B.: Na czym będzie polegała działalność ośrodka?

Assistentia, palliativa et pastoralis, to mamy na haśle hospicjum – czyli towarzyszenie osobie chorej, opieka przeciwbólowa i opieka duchowa. Oczywiście najlepiej jak choremu towarzyszy rodzina, lecz nie zawsze ta rodzina jest, może, czy nawet chce. Wówczas czymś nieocenionym jest

Na kierownika ośrodka została powołana mgr Bożena Warowna, siostra zakonna ze Zgromadzenia Małych Sióstr Opatrności Bożej, których głównym celem jest sprawowanie opieki nad osobami chorymi. Na zdjęciu z Janem Kondziorem, wiceprezesem Towarzystwa Przyjaciół Chorych „Hospicjum” w Białymstoku.

wolontariat, którego doświadczamy w hospicjum. Naszym celem, jest zapewnienie chorym standardowej opieki medycznej. Ks. proboszcz Andrzej Rogoziński zaoferował objęcie placówki opieką duchową. Planuje cotygodniowe msze św. w budynku ZOL-u.

BB.: Z Pana wypowiedzi wnioskuję, że ludzie sami odczuwają wewnętrzną potrzebę działania się. Czy tak jest naprawdę?

„Wszystko, co učiniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” – napisane jest w Piśmie Świętym. Wiele jest osób, które chcą i potrafią włączyć się w pomoc. W pozyskiwaniu środków nie jesteśmy natarczywi. Ludzie widzą naszą pracę i starają się pomóc jak mogą. Owszem chcemy, aby ludzie co nieco o nas wiedzieli, ale nasze billboardy i ulotki nie są nachalne. Najczęściej ich autorką jest nasza wolontariuszka, redaktor Basia Klem. Ona także pozyskuje sponsorów na ich wykonanie. Mamy bardzo przychylną lokalną TV i prasę, księża proboszczów. Ostatnio np. zbiórkę na rzecz hospicjum przy kościele św. Jana Chrzciciela i św. Szczepana Męczennika w Choroszczu zorganizował ks. proboszcz Leszek Struk. Słyszałem skromne zapewnienie ks. proboszcza Andrzeja Rogozińskiego, że i tu „coś” się zrobi. Coraz częściej przy uroczystościach pogrzebowych rodziny proszą, aby zamiast kwiatów była możliwość złożenia ofiary na rzecz hospicjum, zwykle do puszek. I tak ziarno do ziarnka...

Wielce obiecujące, napawające nadzieją jest podejście Grzegorza Jakucia, wójta gminy odnośnie pomocy. A prawdę mówiąc, to już pomógł. A była to historia z solarami. Ktoś, również życzliwy, jadąc drogą od Czaczek zobaczył, że jedna z szyb solarnych jest uszkodzona i zsuwa się z dachu. Przeszedłem do wójta i jeszcze tego samego dnia usterka została naprawiona, za co chciałbym przy okazji podziękować zarówno panu wójtowi, jak i strażakom. Nie ukrywam, że liczę również na pomoc Gminnego Ośrodka Kultury. Na jakieś życzliwe słowo w prasie, pomoc przy organizacji zbiórek czy imprez charytatywnych. Chciałbym też wspomnieć o Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. To dzięki ich inicjatywie uczestniczki projektu Centrum Integracji Społecznej zaangażowały się w pracę wolontariacką na rzecz powstałego ośrodka. Za wszystko jesteśmy bardzo wdzięczni.

B.B.: Zarówno białostockie hospicjum, jak i powstały w Turośni Kościelnej ośrodek, to swoiste magnum opus doktora Tadeusza Borowskiego-Beszty i ludzi dobrej woli. W takim razie w imieniu mieszkańców z serca życzę, aby udało się Panom sprostać temu, tak szlachetnemu zadaniu. Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Bożena Bieryło

Fot. Magdalena Wysocka

Runda przez Polskę w gminnym wydaniu

24 lipca wczesnym rankiem, pod pomnikiem w Niewodnicy Kościelnej pojawiła się grupa miłośników rekreacji i sportu. Ale po kolei!

Start od początku był ostry, bowiem uczestnicy mieli do pokonania (czyli do końcowej bazy – Gdańsk) dystans ok. 400 km. Trasa wiodła przez Brożówkę, Wilczyny, Bartoszyce, Głębock, Przebrno, czyli niezwykle ciekawe krajobrazowo i historycznie tereny. A nie było łatwo... Nie ma przecież wyprawy bez przygody. Deszcz i wiatr utrudniał jazdę nawet najbardziej wprawionym. Nieraz trzeba było pokonać kilka solidnych podjazdów. I jak to na trasie bywa, zdarzyło się złapać gumę a nawet mieć problemy z hamulcami. Uśmiechy na starcie to rzecz normalna, ale uśmiechy na mecie to najlepszy dowód na to, że impreza była udana.

Bożena Bieryło
Fot. Archiwum uczestników rajdu

Delektowanie się urokami krajobrazu było jak najbardziej na miejscu.

Rowerzyści odwiedzili gospodarstwo turystyczne lokalnego artysty w Wilczynach – Charytoniówka. Gospodarz wyposażył dom i ogród w elementy artystyczne, które doskonale harmonizują z otoczeniem, naturą.

Kolejnym przystankiem podróży był powojenny betonowy kompleks bunkrów położony w Mamerkach.

Całe przedsięwzięcie zostało zorganizowane z inicjatywy grupy radnych.

Zanim podejmie się decyzję o zostaniu wilkiem morskim lub gościem pokładowym warto byłoby to sprawdzić.

